

Obvodné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

4. ročník, školský rok 2011/12

Testové úlohy pre kategóriu F (6. ročník ZŠ a 1. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük

1.* Az ókori Róma több történelmi korszaka ismeretes. Helyezzétek a korszakokat időrendi sorrendbe, majd írástok be a válaszívbé.

császárság, királyság, köztársaság.

2.* A legenda szerint Róma alapítói Aeneas (Eneas) hős leszármazottai voltak. Melyik városból származtak?

- a) Athéne;
- b) Spárta;
- c) Trója.

3.* A rómaiak több istenbe hittek. A felsoroltak közül válasszatok ki két olyat, akik nem tartoztak az isteneik közé. Továbbá írástok le, mely nemzetek tisztelték ezeket az isteneket.

Jupiter, Mars, Héra, Vénusz, Anubis, Neptunus, Merkúr

4.* A nyolcírányú rejtvényben keressetek meg három nevet, a melyek összefüggenek Róma történetének kezdetével. A neveket írástok a válaszívbé.

A	T	O	S	K	I	P	E
I	Z	B	Y	C	A	D	O
V	H	F	N	G	M	H	A
L	E	I	A	J	D	K	T
I	I	M	T	N	O	P	U
S	S	U	L	U	M	O	R
A	T	R	V	T	A	V	I
E	A	X	R	Y	Q	Z	O
R	L	R	É	M	U	S	A

5.* Az ábrákon az egyik római király tulajdonságát rejtettük el, amely jellemző volt viselkedésére uralkodása idején és nevének részét képezi. A nevét írjátok le a válaszlapra.

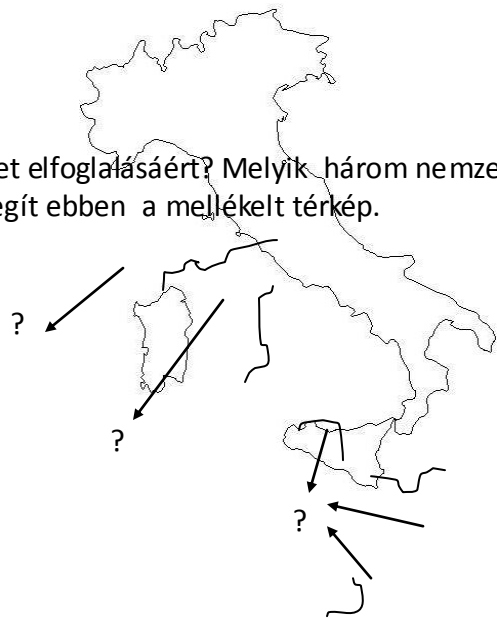
6.* Róma uralkodói több uralkodói címmel is rendelkeztek. Az alábbiak közül válasszátok ki az uralkodói címeket.

császár/caesar, augustus, szultán, premiér, senátor, király/rex, patricius, legátus

7.* A válaszlapon kapcsoljátok az alábbi fogalmakat a római lakosság két csoportjának egyikéhez (az egyik fogalom mindkét csoportot érinti).

gazdagok, szegények, 12 táblás törvények, első szenátorok, néptribunok választása, Róma elhagyása új város alapítása céljából.

8.* Kivel háborúztak a rómaiak az Appennini-félsziget elfoglalásáért? Melyik három nemzet tartozott Római ellenségeihez az 5.-3. században? Segít ebben a mellékelt térkép.

9.* Virágkorában a Római Birodalom Európa nagy részére is kiterjesztette uralmát. Az alábbiak közül állítsátok párba az építményt/ helyszínt a mostani állammal.

1) Hadriánus erődítménye	a) Ausztria
2) Kelementia	b) Olaszország
3) Forum Romanum	c) Anglia/Nagy Britannia
4) Vindobona	d) Szlovákia

10.*.* A Földközi-tenger uralmáért a rómaiak azzal a birodalommal harcoltak, melyet a Föníciából származó kiváló tengerészek alapítottak.

- a) Melyik két néven ismerjük az említett nemzetet?
- b) Melyik világrészen terült el a birodalom fővárosa?
- c) Róma és az említett birodalom között több háborúra került sor. Mennyi háborút folytattak?
- d) Ki lett a győztes?
- e) Írjátok le a hadvezér nevét (látható az ábrán), aki Rómát többször legyőzte, ráadásul még Itáliában is.

11.* Állítsátok időrendi sorrendbe Róma uralkodóit és írjátok le a válaszívre.

Gaius Iulius Caesar, Konstantín, Nero, Octavius Augustus.

12.* Az alábbiakból válasszátok ki, azokat a szavakat, amelyek nem illenek a csoportba.

- A) Octavius, Scipio Africanus, Lepidus, Marcus Antonius.
- B) Pannónia, Gallia, Hispánia, Bohemia.
- C) Rómaiak, etruszkok, germánok, italikusok.

13.* Nézzétek meg a mellékelt képet és válaszoljatok az alábbi kérdésekre (a helyes válaszokat írjátok le a válaszívre).

a) Kik láthatók az ábrán?

b) Kik végezheték az ábrán látható hivatást (az alábbi lehetőségekből válasszátok ki a megfelelőt):

- rabszolgák;
- szabad polgárok;
- rabszolgák és szabad polgárok.

c) A mellékelt betűkből állítsátok össze a hely nevét, ahol tevékenykedtek: FAÁTEEMIRT.

14.* Császár volt Gaius Iulius Caesar? A helyes választ karikázzátok be a válaszíven.

15.* Több római uralkodó élete végződött tragikusan. Kapcsoljátok az alábbi nevekhez az állításokat.

a) II. Tarquinius	1) öngyilkosságot követett el (tőrrel)
b) Gaius Iulius Caesar	2) kiűzték a városból
c) Néró	3) meggyilkolták

16.* Állítsátok időrendi sorrendbe az ókori Róma katonai konfliktusait úgy, ahogy egymás után következtek. (állítsátok chronológiai sorrendbe a legrégebbitől a legújabbig).

hunok elleni háború, markomann háborúk, Pyrrhos király ellen folytatott háború, Britannia meghódítása.

17.* 395 –ben a Római Birodalom két részre szakadt. Hogy nevezték ezeket a részeket?

18. Ki volt az a dán nemzetiségű múzeumigazgató, aki az őskort kőkorszakra, bronzkorszakra és vaskorszakra „osztotta” ?

- a) Thomsen
- b) Petersen
- c) Larsen

19. Tegyétek időrendi sorrendbe az ember fejlődési szakaszait.

australopitekus, az ügyes ember, a mai embertípus, az értelmes ember, felegyenesedett ember.

20. Állítsátok párba a lelőhelyet és a leletet.

a) Gánóc	1) vénusz szobrocska
b) Selye	2) agy öntvénye
c) Moraván	3) Neander-völgyi homlokcsont

21. Mi jut eszetekbe a Molpír szó hallatán?

- a) római építmény
- b) őskori erődítmény
- c) görög város

22. Melyik szlovákiai város mellett található a bronz-korszaki város romjai (a modell a mellékelt ábrán látható), ahol már kövezett utak is voltak?

- a) Csütörtökhely (Spišský Štvrtok)
- b) Detrekőváralja (Plavecké Podhradie)
- c) Jánosi (Rimavské Janovce)

23. Miért nevezik a Neander-völgyi embert Neander- völgyinek?

- a) így nevezték magukat az őskori emberek
- b) a bizonyos fejlettségi fokot elért ember maradványait a Neander-völgyben fedezték fel
- c) ezidáig ezt a megnevezést nem sikerült megfejteni

24. Melyik vízierőmű (gát) mellett keresnétek a Havránok hegyen emelt egykori őskori települést és szentélyét?

- a) Liptovská Mara
- c) Sĺňava
- d) Ružiná

25. Mit jelent az oppidum kifejezés? Írjátok le, hogy melyik néphez kapcsolódik ez a kifejezés.

- a) várterület
- b) ruhadarab
- c) támadófegyver

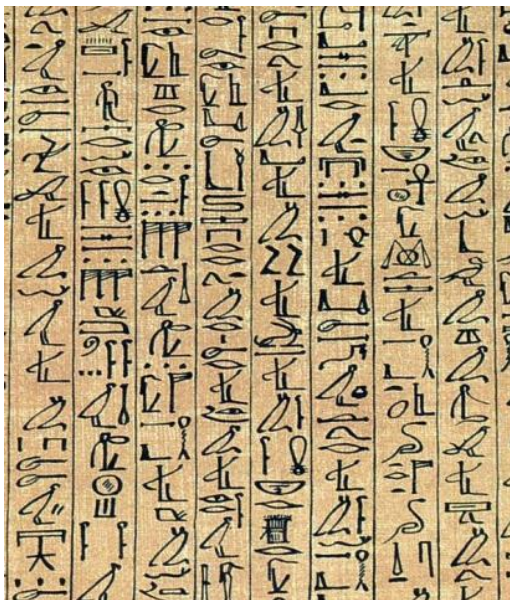
26. A mellékelt térképen megjelöltük az ókori Orient civilizációs központjainak keletkezési helyét. A térképen található betűkhöz írjátok a központok megnevezését.

27. Mi volt a zikkurat?

28. Az alábbi ábrákon két betűtípus látható. Nevezzétek meg a betűtípusokat.

A

B

indiai írás, egyiptomi jelírás, egyiptomi képirás (hieroglif), minószi írás, kínai írás, ékírás

29. Az uralkodók nevéhez kapcsoljátok az országot, amelyben uralkodtak.

a) IV. Amenhotep	1) Babiloni Birodalom
b) Nagy Kürosz	2) Spárta
c) Hammurapi	3) Perzsia
d) Leonidasz	4) Egyiptom

30. Az Iliasz és Odüsszeusz eposz segít megismerni a történelemben az...

- a) ókori görögök életét és kultúráját
- b) ókori germánok életét és kultúráját
- c) ókori rómaiak életét és kultúráját

31. A legrégebb görög kultúrát a Földközi- tenger egyik szigetéről nevezték el. Melyikről?

32. Kapcsoljátok a görög istenek nevéhez a „foglalkozásukat“.

a) Zeus	1) a tenger királya
b) Poszeidón	2) az alvilág ura
c) Hádesz	3) a föld és az égbolt ura

33. Írjátok le a válaszívre a három görög-perzsa ütközet helyét és mindegyikhez írjátok oda ki volt a győztes.

34. Állítsátok időrendi (chronológiai) sorrendbe az alább felsorolt háborúkat:

peloponnészoszi háború, Nagy Sándor hadjáratai, görög-perzsa háborúk.

35. Az alábbi jellemzések alapján írjátok le az egyik görög filozófus és matematikus nevét.

a) K.e. a 4. században éltem, Nagy Sándor nevelője voltam, a logika megalapítójának tartom magam.

b) K.e. a 6. században éltem és imert matematikus voltam. Megfogalmaztam a következő tételt: A derékszögű háromszög átfogójának (leghosszabb oldalának) négyzete megegyezik a másik két oldal négyzetösszegével.

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: Mgr. Ľubomír Staňo

Preklad: Ing. Veronika Zsideková

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2011